

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 37, 40 en 43 van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie en artikel 27, 28 en 31 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de voorbereiding bij adoptie
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1 Situering en context van de nota

Sinds de inwerkingtreding van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen en de uitvoeringsbesluiten bij dit decreet, is het aantal interlandelijke adopties drastisch verlaagd. Tegelijkertijd zijn de interlandelijke adoptiediensten werkzaam in meer landen, wat zowel praktische als financiële gevolgen heeft. Momenteel krijgt elke interlandelijke adoptiedienst een basissubsidie van 100.000 euro per jaar. Dit stelt hen niet in staat om in een voldoende groot basisteam te voorzien en voldoende te investeren in hun kanaalwerking.

Minder interlandelijke adopties in combinatie met het instroombeheer dat geïnstalleerd werd door het decreet van 2012, heeft er ook toe geleid dat er minder kandidaat-adoptanten voorbereid dienen te worden voor adoptie. Deels zal deze extra capaciteit bij de diensten die voorbereiden en screenen op adoptie door het decreet Binnenlandse Adoptie van 3 juli 2015 worden ingevuld. Dit decreet voorziet er namelijk in dat deze diensten ook de voorbereiding en screening voor kandidaat-adoptanten binnenlandse adoptie als taak krijgen.

Op dit moment zijn er drie diensten voor maatschappelijk onderzoek erkend. Zij krijgen elk een basissubsidie die hen in staat stelt om 88 onderzoeken per jaar te doen. Dit maakt dat er op dit moment op jaarbasis 264 maatschappelijke onderzoeken gesubsidieerd worden. In 2015 werden er echter maar 96 uitgevoerd. Door de inwerkingtreding van het decreet Binnenlandse Adoptie van 3 juli 2015 en het gerichte instroombeheer verwachten we dat dit aantal zal stijgen naar een 140 à 150 onderzoeken op jaarbasis. We zien dus een marge om de subsidie die naar het uitvoeren van de maatschappelijke onderzoeken gaat, te reduceren en te investeren in de werking van de interlandelijke adoptiediensten.

2 Artikelsgewijze toelichting.

Artikel 1

Om een kwalitatieve werking te kunnen aanbieden aan de kandidaat-adoptanten is het nodig dat een adoptiedienst beschikt over een voldoende groot basiskader personeel. Om

te kunnen blijven werken in interlandelijke adoptie, zal het noodzakelijk zijn om voldoende tijd en middelen te investeren in het opzetten en onderhouden van kanalen. We voorzien dan ook in een financiële stimulans om dit te doen.

Voor de berekening van de basissubsidie houden we rekening met een personeelskader van 1 VTE coördinator, 0,5 VTE psycholoog, 1,5 VTE maatschappelijk werkers en 0,5 VTE administratieve medewerkers.

We rekenen in PC 319.01 met de barema's van respectievelijk L1, L1, MV1 en A1 met een anciënniteit van 10 jaar. Er wordt telkens 15% werkingskosten bijgerekend.

Functie	barema PC 319.01	anciënniteit 10 jaar BJW 01/01/14	*1,53	+15% werkingskosten	X VTE
1 VTE Coördinator	L1	41.997,72	64.256,51	73.894,99	73.894,99
1,5 VTE Maatschappelijk werker	MV1	33.291,30	50.935,69	58.576,04	87.864,06
0,5 VTE psycholoog	L1	41.997,72	64.256,51	73.894,99	36.947,49
0,5 VTE administratief medewerker	A1	32.889,98	50.321,67	57.869,92	28.934,96
					227.641,51

De totale kost van een basisteam bedraagt dan 227.641,51 euro; afgerond 230.000 euro. Met een dergelijk basisteam kan elke dienst minimaal ieder jaar 4 kanalen beheren; voor 3 kanalen prospectie doen; 1 kanaalonderzoek doen; de nodige informatieopdrachten uitvoeren, 26 rootsvragen begeleiden en 26 nazorgvragen begeleiden.

Om subsidies te kunnen krijgen moet een adoptiedienst in minimaal 5 herkomstlanden een samenwerking hebben (zie verder art. 5) of ieder jaar een inlichtingendossier indienen voor een nieuw kanaal. We stellen vast dat het vaak enkele jaren duurt voordat een opgestarte samenwerking ook effectief een lopende samenwerking wordt. Tijdens deze proeffase moet een adoptiedienst nog extra investeren omdat er nog vaak onduidelijkheden boven komen. Daarom wordt voorgesteld om ook voor voorlopig goedgekeurde kanalen een extra financiering te voorzien. Er wordt geopteerd voor een periode van 3 jaar omdat de meeste goed functionerende kanalen binnen die termijn op punt staan. Als het langer duurt dan kan de adoptiedienst beoordelen of zij dit zelf verder willen/kunnen financieren of zich eerder moeten richten op andere kanalen. Met 3.000 euro kan iemand op bachelor niveau 1,5 u/week extra bezig zijn met de opstart van het nieuwe proefkanaal.

Er wordt verwacht dat de adoptiedienst ieder jaar minstens 1 van zijn kanalen bezoekt om de kwaliteit van de werking ter plaatse te garanderen. Dit brengt een personeelskost en werkingskost met zich mee. Daarnaast willen we de adoptiediensten stimuleren om kwalitatieve kanalen op te zetten en daarvoor is het noodzakelijk dat er een zeer nauwe opvolging is van de kanalen. Door een bijkomende subsidie te voorzien van 6.000 euro per herkomstland met een lopend kanaal willen we deze nauwe opvolging stimuleren en een regelmatig persoonlijk contact ter plaatse mogelijk maken.

Artikel 2

Het huidige subsidievoorschrift voorziet erin dat een adoptiedienst minstens in 10 herkomstlanden een geopend kanaal heeft een lopende samenwerking bestaat. Dit blijkt echter onrealistisch in de huidige internationale omstandigheden. Hierdoor zijn de adoptiediensten zeer sterk gefocust op het vinden van nieuwe herkomstlanden waardoor de kwaliteit van de lopende samenwerkingen daalt. Het blijft belangrijk dat adoptiediensten in een aantal landen actief zijn om te voorkomen dat één stopzetting de werking van de dienst op de helling zet. Daarom blijft de voorwaarde dat er in een minimum aantal landen gewerkt wordt maar dit wordt naar het realistisch 5 gebracht. Om de opvolging ter plaatse te garanderen en zo ook de kwalitatieve werking te

verhogen, wordt bijkomend opgelegd dat er minstens één keer per jaar naar één van de geopende kanalen een missie wordt gedaan.

Artikel 3

Er is geen enkele reden om voor de interlandelijke adoptiediensten in een andere regeling te voorzien qua % van de subsidie dat besteed dient te worden aan personeelskosten. Het betreffende artikel wordt dan ook in die zin aangepast.

Artikel 4 en 5

Gezien het aantal te voeren maatschappelijke onderzoeken op jaarbasis sterk verminderd is de laatste jaren, is het niet meer te verantwoorden om hiervoor drie diensten te erkennen en subsidiëren. Er wordt voor geopteerd om één grotere dienst te erkennen en subsidiëren, die alle Vlaamse kandidaat-adoptanten zal screenen. De samenstelling van een basisteam blijft ongewijzigd maar het aantal voltijds equivalenten wordt wel verhoogd tot 1 voltijdse coördinator en met een 0,5 VTE psycholoog en een 0,5 VTE maatschappelijk werker.

Artikel 6

Ieder maatschappelijk onderzoek vergt 47 uren personeelsinzet, waarvan iets minder dan de helft door psychologen en iets meer dan de helft door maatschappelijke werkers. Bepaalde onderzoeken tellen mee voor 75% van een gerealiseerd maatschappelijk onderzoek (= 35,25 uren). Daarnaast wordt er ook 0,5u/week/VTE voorzien voor intervisie en bijhouden van wetenschappelijk onderzoek.

Rekening houdend met die gegevens is er 2,43 VTE psychologen en 2,76 VTE maatschappelijk werkers nodig om 165 maatschappelijk onderzoeken te realiseren. Afronding brengt dit naar 2,50 VTE psycholoog en 2,8 maatschappelijk werkers.

Het bedrag van de basissubsidie is samengesteld uit de kostprijs van 1 VTE coördinator, 2,5 VTE psychologen en 2,8 VTE maatschappelijk werkers in PC 319.01 met respectievelijk barema L1, L1 en MV1. De bruto jaarwedde is die op basis van de afgevlakte gezondheidsindex van december 2014. Gelet op de gemiddelde anciënniteit in de huidige diensten voor maatschappelijk onderzoek van 16,5 jaar en gelet op het feit dat we zoveel mogelijk expertise willen behouden, werd in de berekening rekening gehouden met een anciënniteit van 15 jaar. Er werd bovendien 15% werkingskosten bijgeteld:

Functie	Barema	BJW anc. 15 jaar	X 1,53	+ 15% werkingskosten	X VTE
1 VTE coördinator	L1	46.469,21	71.097,89	81.762,57	81.762,57
2,8 VTE maatschappelijk werkers	MV1	36.193,39	55.375,89	63.682,27	204.406,44
2,5 VTE psychologen	L1	46.493,21	71.097,89	81.762,57	178.310,36
					464.479,37

Voor het bedrag per onderzoek werd het bedrag van de basissubsidie zonder de coördinator gedeeld door 165: $382.716,79/165 = 2.319,50$ euro

Artikel 7

Onder de huidige regelgeving zijn er drie diensten voor maatschappelijk onderzoek erkend in Vlaanderen. Door de aanpassing van het werkingsgebied zal er in de toekomst slechts 1 dienst erkend worden als dienst voor maatschappelijk onderzoek.

Op vraag van de sector voorzien we in de mogelijkheid om zonder nieuwe erkenningsaanvraag, henzelf de mogelijkheid te bieden om zelf uit te maken welke van

de drie diensten zijn werking verder zet. Indien VCA tegen 1 december 2016 de schriftelijke bevestiging krijgt van twee diensten dat ze hun werking op 1 december 2016 stopzetten dan behoudt de dienst die aangeeft dat hij zijn werking wil verderzetten zijn erkenning onder de nieuwe regelgeving.

Als VCA tegen 1 december 2016 deze bevestiging van stopzetting niet ontvangen heeft van twee diensten, lopen de erkenningen van de erkende diensten af op 31 december 2016 en dienen ze een erkenningsaanvraag in te dienen. Deze aanvraag dient uiterlijk 15 december 2016 bezorgd te worden aan het Vlaams Centrum voor Adoptie.

Artikel 8

Dit artikel behoeft geen commentaar.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Door de wijziging in subsidiëring van de Diensten voor maatschappelijk onderzoek is er een overschot op dit budget (416.223,22€). Dit overschot dekt de volledige kost van de stijging van de basissubsidie van de drie adoptiediensten (378.937,80€). Deze stijging kan dus volledig opgevangen worden binnen de esr code 34.32232 Adoptie.

De bijkomende subsidies voor de adoptiediensten zullen een eerste keer betaald moeten worden op de begroting van 2018. In de begroting van 2017 zullen nog de extra subsidies volgens het huidige BVR betaald moeten worden zoals ze nu ook voorzien zijn in de initiële begroting van 2017 (82.329,12 €) ook binnen de esr code 34.32232 Adoptie.

Vanaf 2018 wijzigt de samenstelling van de bijkomende subsidies. Om een inschatting te maken van deze kost, rekenen we met de situatie zoals ze nu is bij de adoptiediensten. Dit zou betekenen dat er een extra subsidie gegeven zou worden van 99.990 euro (21.210 euro voor 7 proefkanalen en 78.780 euro voor 13 lopende kanalen). Deze subsidie zou opgevangen kunnen worden binnen het huidige budget: 82.329,12 van de huidige extra subsidies + (416.223,22-378.937,80) = 118.614,54 euro.

In de initiële begroting van 2017 is 200.000 euro extra voorzien voor een project interlandelijke adoptie op esr code 3432236 Projecten PGO en Adoptie. Door de wijziging van het BVR zou dit extra budget niet nodig zijn.

Het advies van de Inspectie van Financiën dat op 4 juli werd verleend was niet gunstig omwille van het feit dat het variabel deel van de subsidie niet beperkt werd tot het jaarlijks beschikbaar begrotingskrediet. Dit werd aangepast en opnieuw voorgelegd aan Inspectie van Financiën. Op 14 juli 2016 verleende Inspectie van Financiën gunstig advies voor het aangepaste besluit.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 18 juli 2016 en verkregen op 30 augustus 2016.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

1. Personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet.
2. Werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de besturen.
3. Investerings en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg.
4. Ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.
5. Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

1 Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016/230 van 15 juni 2016.

2 Het ontwerp van besluit valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse, de beleidskeuzes werden immers al gemaakt in het decreet Binnenlandse Adoptie van 3 juli 2015 en het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen. Voor deze decreten werd geen RIA opgemaakt, aangezien het om parlementaire initiatieven ging.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;

2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN

Bijlagen:

- het principiële goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- het advies van de Inspectie van Financiën;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting.